

Siklósi András: II. János Pál fölmutatta az élő Istent

Ezt a tanulmányt 2005-ben, röviddel a Szentatya halála után fogalmaztam. Igyekeztem mindvégig tárgyilagos maradni, s a pápát erényeivel és hibáival együtt megragadni. Elsősorban persze az vezérelt, hogy az egyetemességen túl a magyar nemzet szempontjából közelítsem meg életútját.

Napjaink egyházakról, kereszténységről, vallásokról fellángoló vitái helyénvalóvá tették, hogy ezekhez egyfajta adalékkal szolgáljak én is, már amennyire témám megengedte. Újraolvasva írásomat, úgy gondolom, hogy semmit sem veszített aktualitásából; sőt, a pár nap múlva esedékes (2011. V. 1-jén) boldoggá avatási szertartás különösen aláhúzza és időszerűvé teszi. A végén mégis megtoldottam egy fejezettel, melyben az általános egyházképen túl néhány mondattal a mostani pápa tevékenységét értékelem, összehasonlítva közvetlen elődje pályafutásával.

Mottó: 1.

„Nem magunk mögött az Üdvözítő keresztjével, hanem az Üdvözítő mögött a saját keresztünkkel.” (Cyprian Norwid)

2. „A hit s a haza szeretetét kell fölbresztenünk, e kettőben kell a boldogulás reményét keresnünk.” (Prohászka Ottokár)

A régi latin közmondás eredetileg így szól: „Halottakról csak az igazat.”. Később ezt elferdítették a következőképpen: „Halottakról vagy jót, vagy semmit.”. Óriási a különbség! Utóbbit nyilván olyan esetekre találták ki, amikor az elhunyt(ak) élete nem volt makulátlan, s ezért nem kívánták holtában megszegyeníteni hibái és bűnei felhánytorgatásával. Azaz nem az igazságra, hanem csak a jóra és szépre akartak emlékezni. Számomra ez a megalkuvó szemlélet elfogadhatatlan, így az öröklétbe távozott pápáról írandó elemzésemben is megpróbállok a tényekhez ragaszkodni, még akkor is, ha ezzel esetleg ünneprontó leszek. Egyébként is úgy gondolom, hogy senki nem tökéletes, még a szentek sem. Egy kiváló, nagy formátumú ember jelentősége nem kisebbedik attól, ha néhány tévedésére, mulasztására,

melléfogására is rámutatunk. Dicshimnuszt tehát senki ne várjon tőlem, viszont ahol indokolt, nem fukarkodom majd az elismeréssel. Ahogy Zrínyi Miklós fohászodott Istenhez, úgy kiáltok én is: „Adj pennámnak erőt, úgy írhassek, mint volt!”.

1.) Karol Wojtyła életútjának állomásai

A világsajtóban sokféle jelzőt aggattak rá: „a béke és a remény pápája”, „a legek és rekordok pápája”, „a fiatalok pápája”, „az imádkozó pápa”, „a zarándok pápa”, „az ökomenikus kiengesztelődés pápája”, „a konzervatív, keményfejű pápa” stb. Mindben van némi igazság, azonban egyik sem fejezi ki tökéletesen az egyéniségét. Szerintem életművének lényege abban áll, hogy Jézus hiteles követője volt, aki az egész emberiségnek (származástól, vallástól függetlenül) – személyes példájával – fölmutatta az élő Istent. Határozottságával, rátermettségével, bölcs és türelmes kitartásával méltóvá vált a bizalomra, mely magas tisztségébe helyezte. Közvetlenségével, őszinte emberszeretetével, elmélyült hitével meghódította a tömegeket, s valószínűleg a XX. század legismertebb, legnépszerűbb vezetője volt, miáltal utódainak is alaposan föladta a leckét. Nem az én feladatom megítélni, hogy szent volt-e valóban, az viszont nem kétséges, hogy rövidesen boldoggá, majd szentté avatják, azaz felvételt nyer az egyház kiválasztottainak sorába.

A Krakkó közelében, Wadowicében, Galícia Lengyelországhoz tartozó részén (ahol kb. 30%-nyi zsidó élt) született 1920. május 18-án, egy katonatiszt s egy tanárnő fiaként. Édesanyját s bátyját hamar elvesztette, s így egyedül apja nevelte, aki a II. világháború alatt (1943-ban) szintén meghalt. 9 évesen volt elsőáldozó, 18 éves korában bér mátkozott. Az elemi iskolát s a gimnáziumot szülővárosában végezte, majd a krakkói Jagelló Egyetemen tanult filozófiát. Játékos, pajkos természetű, értelmes gyermek volt, aki különösen szeretett sportolni (focizni, síelni) és kirándulni, barangolni a hegyi erdőkben. A náci megszállás alatt bezárták az egyetemet, ezért néhány évig egy kőbányában, majd egy vegyi üzemben dolgozott, hogy megélhetését biztosítsa. Erősen vonzódott a színházhoz, titokban részt vett a „Rapszodikus Színház” társulatának tevékenységében, ugyanakkor álnéven verseket is írt. Papi tanulmányait is illegálisan kezdte meg 1942-ben, az Adam Sapieha érsek által vezetett szemináriumában, aki mindvégig nagy pártfogója, szellemi mentora maradt. (A legendás bíboros-hercegprímással, Stefan Wyszyńskivel Wojtyła sohasem jutott bensőségesebb viszonyba, de nyílt vitára, ellenségeskedésre nem került sor közöttük.) A háború után folytatta tanulmányait az újból megnyitott krakkói szemináriumában, ill. a Jagelló Egyetem teológiai szakán. 1946-ban szentelték pappá, majd rögtön Rómába küldték, ahol doktori címet szerzett, s közben bejárta Itáliát, Franciaországot s a Benelux államokat. 1948-tól visszakerült szülőföldjére, ahol megkezdte szolgálatát Krakkó több parókiáján. Tovább ismerkedett a filozófiával, majd a krakkói s a lublini egyetemen a teológia s az etika professzora lett. 1962-től (már püspökként) aktívan részt vett a II. Vatikáni Zsinat ülészakáin, s annak szellemét magáévá tette. 1964-ben VI. Pál kinevezte Krakkó érsek-metropolitájává. 1967-ben (szokatlanul fiatalon) bíborossá kreálták, így hazája katolikus egyházának második legfőbb méltósága lett. Munkáját segítő misszióknak tekintette, a szolgálatra s az igehirdetésre helyezve a hangsúlyt. Érseksége alatt minta-egyházmegyét szervezett, közvetlen kapcsolatot tartott papjaival és híveivel. Látogatta a túrázó fiatalokat, meghívások nyomán bejárta a fél világot, részt vett a római szinódusokon, fogadta külföldi bíboros társait; közben hadakozott a bolsevista pártbürokráciával, és

fáradhatatlanul írta újságcikkeit, ideológiai tanulmányait, szépirodalmi opusait. A lengyel egyház különleges szerepet töltött be a diktatúrában; tele voltak a templomok, egyre nőtt a papi hivatások száma, s eredményesen küzdött a hitet romboló ateizmussal, materializmussal szemben.

XII. Piusz, XXIII. János, VI. Pál, majd I. János Pál (Albino Luciani) rövid uralkodása után, az 1978. október 16-i pápaválasztó konklávé nyolcadik fordulójában, nagy meglepetésre elsőpró többséggel (111-ből állítólag 99 szavazattal) az 58 esztendőes Wojtylát emelték a pápai trónra, Szent Péter 264. utódjaként, aki a II. János Pál nevet vette fel közvetlen elődje iránti tiszteletből. Igen nagy elszántsággal fogott küldetése megvalósításához, s hamarosan kilépett a Vatikán dohos falai közül. Ablakot nyitott a világra, számos újítást vezetett be, támogatta az elnyomottak és kifosztottak szabadságküzdelmét, jó pásztorként megkezdte a szekularizációval (elvilágiasodás) szembeni újraevangelizáló tevékenységét, ugyanakkor szívósan ragaszkodott egyháza 2 évezredes valláserkölcsi hagyományaihoz s a zsinati reformokhoz.

Közel 27 éves pápasága alatt 144-szer kereste fel Olaszország településeit, 104 utazást tett a világ 140 országába; ebből 43-szor járt Európában (8-szor Lengyelországban), 42-szer Afrikában, 4-szer Észak-, 17-szer Közép- és 11-szer Dél-Amerikában, 17-szer Ázsiában, 6-szor pedig Óceániában, de nem tehetette lábát kínai és orosz földre; 1340 boldogot és 475 szentet avatott (kevesebb tán több lett volna!); kb. 1500 állam- és kormányfőt, ill. egyéb fontos személyt fogadott (pl. Andrej Gromikó, Jimmy Carter, II. Erzsébet, Lech Walesa, Ronald Reagan, Jasszer Arafat, Mihail Gorbacsov, Wojciek Jaruzelski, Jichak Rabin, Mohammad Khatami, Fidel Castro stb., ill. Antall József, Horn Gyula, Orbán Viktor, Gyurcsány Ferenc); mintegy 18 millió ember vett részt szerdai audienciáin; 14 enciklikát, 13 apostoli buzdítást, számos körlevelet bocsátott ki, kb. 10 ezer beszédet mondott, s 201 bíborost kent fel; 455 év óta ő volt az első nem olasz pápa, s a harmadik leghosszabb időt töltötte hivatalában; elsőként kért bocsánatot (Istentől s az érintettektől), a Szentszék nevében a katolikusok által a múltban elkövetett bűnökért, elsőként látogatott el egy zsinagógába s egy mohamedán mecsetbe; diplomáciai kapcsolatot létesített Magyarországgal (1997-ben államközi szerződést is kötött velünk), a Szovjetunióval és Izraellel; rehabilitálta Galileit, s Giordano Bruno máglyahalála fölött sajnálkozását fejezte ki – ennyit ízelítőül a száraz statisztikákból.

Kb. 20 merényletet kíséreltek meg ellene, melyek közül a legsúlyosabbat 1981. május 15-én (pápasága 3. évében) a török Mehmet Ali Agca követte el (mindmáig tisztázatlan háttérrel), akít 1983-ban börtönében felkeresett, majd megbocsátott neki. A Szentatya kis híján behalt sérüléseibe, megmenekülését az isteni gondviselésnek és (a fatimai) Szűz Mária közbenjárásának tulajdonította, akihez különös gyengédséggel ragaszkodott már korábban is. Tömör jelmondata: Totus Tuus (egészen a Tied) is erre utal, bár Jézusra is vonatkoztatható. Heroikus munkája közben mindig szakított időt az imádkozásra s a rózsafüzér elmondására, valamint olykor sportolásra is.

Egészsége fokozatosan romlott; 1992-ben vastagbeléből daganatot távolítottak el, 1995-ben csípőműtétet hajtottak végre rajta, majd combnyaktörést szenvedett, s az utolsó 8-10 évben mindinkább elhatalmasodott rajta a Parkinson-kór. Hihetetlen önuralommal viselte fájdalmait, s amennyire fizikuma engedte, zokszó nélkül igyekezett ellátni kötelességeit. Ekkor már sokan a lemondására célozhattak, s a sajtóban megindult a találgatás lehetséges utódjáról,

noha nem állt szándékában visszavonulni. (A tömegkommunikáció egyébként sem bánt vele kesztyűs kézzel; rendkívül durva, otromba stílusban támadták egész pályafutása során. Csupán a halála és temetése kapcsán váltottak hangnemet a média bértollnokai, de azóta ismét felerősödtek a rosszindulatú „bírálatok”.) 2005 tavaszán (85 évesen) beteljesült sorsa: légzési nehézségei gyógyítására gégemetszést alkalmaztak, ám átmeneti javulás után vírusos vérmérgezést kapott, szív- és keringési elégtelenség lépett fel, amin már a leggondosabb ápolással sem bírtak segíteni. Az utolsó kenet (a betegek szentsége) felvétele után, április 2-án visszaadta lelkét a Teremtőjének. Isten akaratában megnyugodva, csöndes békességben halt meg. Első pápai szózatában arra biztatta testvéreit, hogy „Ne féljete, nyissátok meg a szíveteket Krisztus előtt!”. Utolsó üzenete pedig az volt az érte virrasztó és imádkozó millióknak: „Legyetek derűsek, mint én!”. A Szent Péter-bazilikában ravatalozták fel, ahol két napig búcsúztak tőle a magas rangú és egyszerű emberek százezrei. 8-án szentmise keretében kísérték végső útjára, a bazilika pápai kriptájába. Ilyen temetést még nem látott a világ! Csak a helyszínen vagy 4 millióan szorongtak, a tévéken keresztül pedig az összes kontinensen nézték a ceremóniát. II. János Pál sírja valószínűleg zarándokhely lesz, pláne ha oltárra emelik.

2.) II. János Pál szellemi-lelki öröksége

A pápa úgyszólván eszköztelenül, csupán roppant erkölcsi tekintélyére és saját képességeire támaszkodva, valamint Istenre hagyatkozva érte el, hogy megkerülhetetlen világpolitikai tényezővé vált, s el is követett minden tőle telhetőt az igazságosság, a szabadság, az esélyegyenlőség, az emberi jogok, az egyetemes béke érvényesítése érdekében. Mindig a kitaszítottak, az üldözöttek, a védtelen szegények oldalán állt; ellenezte a háborúkat, a terrorizmust, s nem rajta múlt, hogy békéltető kísérletei többnyire kudarcot vallottak (pl. balkáni mészárlások, USA-Afganisztán, USA-Irak, Izrael-Palesztina, afrikai törzsi villongások stb.). Komoly szerepe volt a bolsevizmus megbuktatásában, pl. a lengyel Szolidaritás nélküle biztosan összeomlott volna; de nem osztom azok véleményét, akik túlzott jelentőséget tulajdonítanak neki bizonyos változások kapcsán, hiszen egy fecske nem csinál nyarat, s a hajnal sem azért jön el, mert a kakas kukorékol. Amennyire egyértelmű szembenállása a marxista ideológiával s a kommunista rezsimekkel, annyira felemás a kapitalizmushoz s a globalizmushoz való viszonya. Elítélte ugyan a társadalmi visszasságokat, a gyarmatosítást, egyes népcsoportok vagy országok leigázását, de kínos gonddal került a lényeg kibontását, vagyis hogy a két látszólag ellenséges tábor tulajdonképpen azonos gyökerű (mondhatnám: tejtestvérek!), mert mindkettő ugyanannak a szabadkőműves-zsidó világuralmi maffiának az édes gyermeke.

A zsidókérdéssel egyébként is nagyon óvatosan bánt (hogy „szalonképes” maradjon), ami manapság talán érthető is valamelyest (bár nem helyeselhető!); azonban olyan lépéseket is tett, melyek abszolút fölöslegesek, akár hazafias, akár katolikus alapokról indulva. Néhány konkrét adalék ehhez: megerősítette a zsinat gyalázatos határozatát arról, hogy a zsidók nem vétkesek Jézus keresztre feszítésében (hát akkor ki, talán a bantu négek??); a zsidókat a keresztények idősebb testvéreinek nevezte (testvérük ám az ördög!); bevezette és elterjesztette a zsidókereszténység (judeo-krisztianizmus) káros fogalmát, ami általános megütközést keltett, ráadásul fából vaskarika; az összes becsületes hívőt megalázva

bocsánatot kért a zsidók elleni (nem létező!) katolikus bűnökért, míg azok sohasem meaculpáznak a keresztények rovására elkövetett disznóságaiért; ellátogatott a római zsinagógába (vajon egy ortodox rabbi mikor teszi hivatalos tiszteletét egy felszentelt templomban?) és Auschwitzba, sőt, e koncentrációs táborból később a zsidók tiltakozására eltávolította a lengyel karmelita apácák keresztjét (noha ugyanott szép számmal lengyel ellenállók és papok, valamint más népek nem zsidó fiai is elpusztultak), s ezért Jozef Glemp bíborossal is vitába keveredett; megírta „Levél egy zsidó barátomhoz” c. „épületes” esszéjét (melyet magyarul is kiadtak) stb. Tarthatatlan az az álláspontja is, hogy valamennyi európai ország (köztük hazánk) EU-hoz történő csatlakozását szorgalmazta, hiszen az EU maga is a sátáni globalizálók egyik fedőszerve.

A hibák sorolása helyett álljunk meg egy pillanatra, s világítsuk meg a pápa cselekedeteinek mozgató rugóit. Amikor I. János Pált (a „mosolygó pápát”) megválasztották, azonnal nekifogott, hogy rendet tegyen az elkanászodott Vatikánban, pl. kivegye a pénzügyeket a kikeresztelkedett zsidók kezéből, eltávolítsa a bomlasztó szabadkőműves elemeket stb.; 33 nap múltán ezért meggyilkolták. II. János Pál elődje iránti rokonszenvből választotta nevét, s munkáját is folytatni kívánta, persze jóval körültekintőbben. De a farkasok még ezt sem viselték el, ezért dördültek el Agca lövései. Az ügyeletes hírmagyarázók szerint a KGB állt a parván mögött, mivel a bolsik nem túrték a pápa aktivizálódását. Ez tetszetős indoklás, azonban az oroszoknak nem állt érdekében a „mártírcsinálás”, bármennyire utálták is őt; kézenfekvőbb, hogy a szálakat a Moszad mozgatta, esetleg a CIA bevonásával, hogy megvédje a zsidók vatikáni érdekeit. A Szentatya tanult a „balesetből”, s utána mintha kicserélték volna, végleg felhagyott a további próbálkozásokkal, sőt, megtette az említett filozemita gesztusait. Szomorú dolog ez, de a helyében ki mert volna bátrabb lenni, ha az életével játszik? Így már talán érthető, hogy II. János Pál nem feszíthette tovább a húrt, hiszen akkor egész küldetése veszélybe jut. Ezzel a meg nem kezdett tisztogatás máris befejeződött (megint a kaftánosok jártak jól!), viszont más területeken kibontakozhatott a pápa igazi nagysága.

Szépirodalmi írásai felejthetők. A verseléshez nem volt sok tehetsége, hiányzott belőle a lírai véna. Túlbeszélte a dolgokat, s valamiféle misztikus ködbe (biblikus utalásokba) burkolta. Színművei (pl. Az aranyműves boltja) sem jók, amolyan „papírizú” tandrámák, banális „tanulásokkal”. Általában jellemző rá a vallásos túlfűtöttség, ami béklyóba veri az alkotói szenvedélyt és szabadságot. Egyéb munkái közül a filozófiai-etikai-teológiai tanulmányok már többet nyomnak a latban (pl. Szeretet és felelősség, Ajándék és titok, A tudósok és művészek feladatai); legkiválóbbak pedig az enciklikái [pl. Redemptor hominis (Az ember Megváltója), Redemptoris Mater (A Megváltó édesanyja), Centesimus annus (a Rerum novarum 100. évfordulóján), Veritatis splendor (Az igazság fénye), Fides et ratio (Hit és értelem harmóniája)], az apostoli buzdításai [pl. Familiaris consortio (A család lelkipásztori kérdései)], egyes diplomáciai levelei és beszédei, valamint a közérdekű kérdésekre adott válaszai (pl. Átlépni a remény küszöbén) és elmélkedései. Ezek többnyire könnyen emészthetőek, bonyolultságukban is egyszerűek, mély gondolatiságot, szilárd erkölcsiséget tükröznek, s felvilágosító hatásuk sem elhanyagolható. Persze nem valószínű, hogy valamennyit egyedül írta, de ez semmit se von le az értékükből.

Talán nem fölösleges, ha néhány kedvemre való passzusát most ide idézem, közös okulásunkra:

„Az igazság és a szabadság vagy egymásba fonódnak, vagy mindketten elpusztulnak.”

„Nem szabad megengedni a könnyű népszerűségekre való törekvést, ha népszerűtlen az igaz tanítás. Tudnunk kell, melyik a nagyobb teher: az Igazság akkor is, ha nagyon igényes, vagy pedig az Igazság látszata, amely az erkölcsi korrektségnek csupán illúzióját adja.”

„A hit hasznosságának lényege az a tény, hogy általa az ember megvalósítja a racionális természetéből adódó Jót. Istennek válaszolva valósítja meg, eleget téve kötelességének. Ez nemcsak Istennel, hanem saját magával szemben is kötelessége.”

„Csakis az Isten adhatja meg az embernek az üdvösséget, de elvárja együttműködését. Az ember Istennel együtt 'teremti' a világot, és 'teremti meg' az üdvösségét.”

„Az ember úgy talál önmagára a legteljesebben, ha ajándékkal adja önmagát. Ez a szeretet krisztusi parancsának a legteljesebb magvalósítása, egyben pedig az emberről a legteljesebb igazság. Ha nem fogadjuk el, hogy önmagunkat ajándékkal adjuk, akkor az egoista szabadság veszélye merül fel.”

Végül néhány magvas gondolat a fiataloknak a Népstadionban mondott beszédéből (1991. aug. 19-én):

„Ne várjátok azt, hogy mások gondoskodjanak rólatok. Legyetek vállalkozó szelleműek és nagylelkűek. Házatok akkor lesz igazán a tiétek, ha magatok építitek. Ha holnap visszagondoltok mai fáradságos törekvéseitekre, akkor még nagyobb örömtöket találjátok majd benne.

Legyetek erősek! De mit is jelent erősnek lenni? Legyőzni a gonoszt, akármilyen formában jelentkezik is. Rossz például, ha hiányzik az, amire szükségünk volna, rossz a betegség és a fájdalom, rossz minden merénylet az emberi élet és személy ellen. Még súlyosabb rossz a közöny, az igazságtalanság, az önzés, de mindeneknél rosszabb Isten elutasítása. Egyszóval rossz a bűn, amely körülöttünk eluralkodik, rengeteg szenvedést okoz, sőt bensőnket is eltöltheti, rossz irányba alakítva viselkedésünket. Ha tehát helyes az, hogy elkötelezzük magunkat a gonosz elleni küzdelemre mind egyéni életünkben, mind a társadalomban, akkor a hívőknek elsősorban a bűnt kell legyőzniük, Isten segítségével ellenállva minden alattomos csábításnak.

Legyetek 'tiszták, hősök, szentek' (ahogyan gyakran éneklitek a templomban), és legyetek azon, hogy Isten megmenthesse hazátokat a ti nagylelkű erőfeszítéseitek segítségével. Bízjátok rá magatokat Krisztus irányítására, hogy meglássátok, hogyan tudjátok teljesen megvalósítani önmagatokat. Készüljétek föl arra, hogy egészséges és boldog családok megteremtői legyetek, olyanoké, amelyekben a nyílt párbeszéd és a kölcsönös megértés békéjének légköre uralkodik.”

A Szentatya mindig az élet pártján állt, soha nem engedett a „halál kultúrájának”, vagyis a neoliberalizmus s a kozmopolitizmus tévtanainak. Szerinte minden rossz, ami az élet fogantatását és kibontakoztatását gátolja, ill. szembehelyezkedik a természeti és isteni törvényekkel. Ennél fogva kategorikusan elvetette az abortuszt („Egy nemzetnek, mely megöli saját gyermekeit, nincs jövője!”), az eutanáziát (az önkéntes halált), a fogamzásgátlás összes formáját, a klónozást (génmanipulációt), a vadházasságot (együttélést), a homoszexualitást és egyéb perverziókat, továbbá a papok nősülését s a nők pappá szentelését

stb. Ugyanakkor hitbéli kérdésekben sem ismert tréfát, lásd például a marxista beütésű „felszabadítás teológiájának” és vezéregyéniségének, a salvadori Oscar Romero érseknek a megbélyegzését (pedig ő vértanú lett!); a szakadár Hans Küng svéd teológus, a perui Gustavo Guterrez s a brazil Leonardo Boff eltiltását a tanítástól; vagy a francia ultrakonzervatív Marcel Lefebvre érsek kiátkozását (aki egyebek közt szembeszállt a liberális zsinati reformokkal, helyenként jogosan!). Viszont kiállt az Isten, haza, család „szentháromsága” mellett, a női egyenjogúságért, a vallásszabadságért, a keresztények egységéért (ökumenia), a nagy vallások (pl. kereszténység, iszlám, buddhizmus, hinduizmus stb.) kölcsönös toleranciájáért, hogy csak a legfontosabb törekvéseit említsem. A fenti merevségével ellentétben, a közéletben s a média világában meglepően rugalmasan mozgott; szeretett például rögtönözni, s mindenkit az anyanyelvén megszólítani (kitűnő nyelvérzéke volt!), szívesen vett részt a fiatalok bohóságaiban (énekek, tánc, játék); felismerte a technikai fejlődés szükségességét (pl. számítógép, internet) s az információk fontosságát, de figyelmeztetett visszásságaikra is.

II. János Pál a kezdete volt egy hitbéli reneszánsznak; hatalmas bölcsességet, szelídséget, morális tartást és életerőt sugárzott, minden ember szívét megérintette. Lengyel hazafi volt, de egyetemes ember is, aki összekötötte az eget a földdel, aki egész életével, betegségével, szenvedéseivel, sőt még halálával is a rábízott feladatot szolgálta: hogy az Üdvözítő útján járva elvezesse népét Isten országába. Tele volt megértéssel, megbocsátással, jósággal; sokan szerették őt, de kevesen követték. Nem támadott különösebben senkit és semmit, de megerősítette az egyház védelmi bástyáit, s egy megújulni képes világot hagyott maga mögött. Istenáldotta vezető, diadalmos pápa, valóban Krisztus földi helytartója volt!

3.) Kapcsolata a magyarsággal

Sajnos a Vatikán (akkor még csak pápaság Rómában) és Magyarország viszonya a múltban sem volt felhőtlen. Említhetném pl. a kereszties háborúkat, melyekbe érdekeink dacára rángattak bennünket, ráadásul anyagi támogatás nélkül. Aztán, amikor a kereszténység védelmében vívtuk élethalálharcainkat a tatár és török hódítókkal szemben, a pápák nemhogy nem segítettek, hanem utóbb még alattomosan hátra is szúrták a magyarságot, mivel Velencével s Franciaországgal együtt titokban szövetkeztek a Török Birodalommal, úgymond a germánok ellen, valójában persze a mi rovásunkra. Az alvilági Habsburg-dinasztia hungáriai térfoglalását is készséggel kiszolgálták, elvégre ők „megbízható katolikusok” voltak. (Ezek után nem csoda a protestantizmus gyors elterjedése hazánk bizonyos részein, hiszen akkoriban ez a nemzet megmaradását jelentette, az idegenség elleni „vallási fegyvert”). Az 1848-49-es szabadságharcunk leverését és megtorlását, majd a trianoni fölszabdalásunkat is zokszó nélkül jóváhagyta a Vatikán, amiként 46 éves ruszki megszállásunkat is. Olyan „apróságokról” már nem is beszélek, mint Prohászka Ottokár püspök indexre tétele, vagy a mártír Mindszenty József hercegprímás sunyi leváltása, s helyette Lékai László elvtárs kinevezése, vagy a vakolók közé tartozó Agostino Casaroli államtitkár folytonos kártételei. Korántsem teljes a lista, bővíthetnénk még napestig, de ízelítőnek ennyi is elég. Persze II. János Pál nem felelős elődei viselkedéséért, azonban az ő tetteit sem foglalhatjuk éppen aranykeretbe. Vajon miért?

A pápa először 1991 augusztusában repült hazánkba, ahol 5 nap alatt meglátogatta Budapestet, Esztergomot, Pécsét, Szombathelyt, Máriapócsot és Debrecent, s találkozott egyházi, politikai és kulturális vezetőkkel, részt vett a Szent István napi ünnepségen, valamint több szabadtéri misét is celebrált nagy tömegek előtt. Ittlétekor a fél ország szeretete és megbecsülése övezte, sőt a Kárpát-medence minden tájékáról özönlöttek a látására honfitársaink. Személyisége, apostoli igehirdetése, bátorítása pozitívan hatott a nemzet vérkeringésére, s utána néhány hónapig a vallási élet is felpezsdülni látszott. A második villámlátogatása 1996 szeptemberében már kevésbé volt sikeres. Csupán 2 napot töltött nálunk a millectenárium (1100 év telt el a „honfoglalás” óta), valamint a pannonhalmi bencés apátság 1000 éves fennállásának alkalmából. A többnyire zártkörű megbeszéléseken, fogadásokon és megemlékezéseken kívül mindössze Győrben misézett egyet a közönségnek, amivel nem kényeztetett el bennünket. No de sebjaj, ettől még mindenkire süt az Isten napja. Az eb másutt van elhantolva...

A Magyar Katolikus Püspöki Kar összes tagját már II. János Pál nevezte ki. Legkapitálisabb baklövése a kifejezetten magyarelles Paskai László elvtárs bíborossá avatása. S miután birkatürellemmel kiböjtöltük őexcellenciája „áldásos” regnálását, fölkent a helyébe egy másik zsidót, Erdő Pétert! Ez már nem lehet véletlen! Aztán szentté avatta Árpádházi Kingát, boldoggá Batthyány Strattmann Lászlót, Romzsa Tódort és Apor Vilmost (eddig rendben van – mondaná a székely), de a gyűlölt Habsburg-házból származó IV. Károlyt is, akinek annyi köze volt hozzánk, mint hajdúnak a harangöntéshez (finoman fogalmazva!). Ugyanakkor Prohászka, Mindszenty vagy Márton Áron püspök évtizedek óta hiába vár a sorára. Aztán itt van a szegény csángók ügye. Hosszú ideje alázatosan könyörögtek, hogy hadd legyenek magyar papjaik, s a szentmiséket anyanyelvükön hallgathassák. Akár a falra hányt borsó! Felvidéki és kárpátaljai magyar testvéreink is hiába kérték a pápát, hogy nevezzen ki magyar püspököt számukra, mert nem bírják már a keresztény szellemiséggel is ellenkező tót, ill. ukrán klérus sovínizta elnyomását. Ez sem hatotta meg Őszentségét. Aki egyébként Romániába is ellátogatott a szőrös talpú ortodox pópákkal barátkozni, de erdélyi magyar katolikus híveit cserbenhagyta, amin még a híresen jámbor Tempfli József püspök is megbotránkozott. (Utólag persze megint „megmagyarázták”, hogy az oláh hatalom nem engedélyezte Csíksomlyó, Gyulafehérvár vagy Kolozsvár érintését, de akkor mi a fenének ment el a pápa Canossát járni?) És a leghelyrehozhatatlanabb vétke az új magyarországi egyházmegyék kialakítása (ebben persze a saját püspökeink is elvetették a sulykot!), amivel transzcendentális szinten is szentesítette a trianoni rablóbéke gúnyhatárait. Erre nincs bocsánat! Néhány távoli áldás, üdvözlő levél vagy audiencia nem gyógyítja be vérző sebeinket. A példák további szaporítása helyett megállapítom, hogy II. János Pál sajnos sok vonatkozásban mostohán bánt velünk (meglehet, szándéka ellenére), s nem voltunk igazán édes gyermekei. Pedig a hagyományos lengyel-magyar barátság jegyében elvárható lett volna, hogy különleges megbecsülésben részesítsen minket; számunkra azonban „szláv pápa” maradt, aki inkább húz az övéihez (tótok, ukránok, rácok, horvátok, oláhok, csehek stb.), s bennünket csupán aprópénzzel fizet ki.

A pontos, objektív „látülethez” persze az is hozzátartozik, hogy a mi kákabélú, posztbolsi-internacion(al)ista élőködőink sem kényeztették el a Szentatyát. Gondoljunk csak a „Cápalátogatás” c. förmedvényre, valamint **Eörsi István**, Petri György hasonszörű irományaira, Kóserné Kovács Magda becsületsértő kijelentésére (a Vatikán „lenyúlja” a fél világot!) és egyéb övön aluli ütésekre, mocskolódásokra (Heti Hentes, se Élet se Irodalom stb.). Vagy a magnós templomi megfigyelésekre, „adatgyűjtésekre”, a Regnum Marianum

keresztjének elfürészelésére, a keresztények kiirtására uszító rádiószózatokra, az egyházi iskolák támogatásának megvonására, Gyurcsány vatikáni ámokfutására, egyszóval a totális keresztényüldözésre. (S még volt bőr a pofájukon e címeres zsványoknak a temetés előtt ájtatoskodni, megrendülést színlelni, országos gyászt elrendelni, magasztalást imitálni! Pfuj!) Lehet, hogy ezek zöméről mit sem tudott a pápa, de ha ismerte is a helyzetünket, „bosszúállást” nem feltételezhetünk róla, ahhoz túlságosan nemes jellem volt. Tekintsük tehát az egészet szomorú véletlennek (vis majornak), s nyeljük le a tőle eredő sérelmeinket. De azért a csalódásainkat valakinek végre ki kellett mondani! Az ítélezést pedig bízzuk rá Istenre.

4.) Az új pápa és az egyház jövője

Igen gyorsan, már a 4. forduló után felszállt a fehér füst („Habemus Papam!”), mivel a Sixtus-kápolnában a 115 tagú konklávé (a 80 évnél fiatalabb bíborosok), április 19-én este a szükséges arányban megszavazta Péter székének 265. örökösét, a 78 éves német (bajor) Joseph Ratzinger kardinális személyében; aki a XVI. Benedek nevet vette fel, nyilván Európa védőszentje, az ókori Nursiai Szent Benedek, ill. XV. Benedek iránti tiszteletből (meg tán azért is, mert II. János Pál gigászi műve aligha folytatható hasonló módon és eszközökkel, III. János Pál néven). Emberi oldaláról nem sokat tudunk még (komoly „szakmai” fölkészültségéről magyarul is kiadott könyvei árulkodnak, pl. az „Isten és a világ”, „A föld sója”, „Beszélgetés a hitről”, „A liturgia szelleme”, „A Katolikus Egyház Katekizmusa” stb.), de a jelek szerint kiválasztása helyes döntés volt, s mi is bizalmat előlegezhetünk neki. Ratzinger egy Passau melletti kisvárosban született 1927-ben. A II. világháború legvégén behívták katonának a légvédelemhez (Hitlerjugend). 1946-51-ig filozófiát és teológiát tanult, majd pappá szentelték, és doktori fokozatot szerzett. 1954-től a freisingi, a bonni, a münsteri s a regensburgi egyetemeken tanított alapvető hittant, teológiát és dogmatikát 1977-ig, amikor münchen-freisingi érsekké, s fél éven belül bíborossá avatták. A II. Vatikáni Zsinaton teológiai tanácsadó volt, majd II. János Pál a Hittani Kongregáció (a régi Szent Inkvizíció, mely az egyház tanításainak tisztaságát óvja az eretnekségektől, a beszennyeződéstől s a felhígulástól) prefektusává nevezte ki, s ezzel elődje legszorosabb munkatársa, segítője lett. Folyamatosan Rómában él, tehát kitűnően ismeri az egyház ügyeit, feladatait, szervezetét. Briliáns elme, aki vagy 10 nyelven is beszél. Idős koránál fogva gyökeres változtatásokra aligha képes, inkább a folytonosság, az értékőrzés pápája lesz. Számunkra előnyös lehet, hogy közép-európai származása révén üzembiztosan eligazodik a térség problémáiban. Úgy hírlík, hogy az elhunyt pápával szemben EU-szkeptikus, s elvállik, hogy a zsidókhoz miként viszonyul majd; egyebekben elődjéhez hasonló nézeteket vall (pl. egyetemes békevágy, újraevangelizálás, a keresztény egység helyreállítása, erkölcsi és szociális kérdések fölvetése, életvédelem, a zsinati törekvések kiteljesítése stb.). Csendes, szerény, kiegyensúlyozott, ugyanakkor befolyásos ember, aki bizonyos dolgokban hajlíthatatlan (a bulvársajtó szerint „Isten rottweilere”). Ha bírja egészséggel, energiával, s megfelelően nyitott lesz a világra, méltó pápa válhat belőle. Mindenesetre roppant szétágazó hagyatékot s tömérdek kötelességet kell átvennie.

Az emberiség s az egyház állapota jobb is, rosszabb is annál, mint amikor II. János Pál trónra lépett. 27 év alatt sokat fejlődött a tudomány s a technika, ami kétségtelenül kényelmesebbé

tette az életünket, de egyben kuszábbá, sivárabbá is. A globalizáció legalább annyi nyomorúságot, értékvesztést, egyéni és nemzeti tragédiát okoz, mint a kétpólusú rendszer (a hidegháború). Fogytakozik a hit, a remény, az életkedv s a szolidaritás; mélyül a válság, terjed a gonoszság, halmozódnak a megoldhatatlan gondok; az egyház nem képes választ adni a kor kihívásaira, s belső bizonytalanságok is marcangolják. Európában s Észak-Amerikában krónikus népességfogyás van, másutt túlszaporodás. E két földrészen súlyos a paphiány, s erősödik a szekularizáció. Afrikát éhség, szomjúság, törzsi viszályok, fertőző betegségek (pl. AIDS, Ebola) gyötrik. Ázsia egyes tájain háborúk és vallási ellentétek dúlnak. Közép- és Dél-Amerikában nő a szegénység, és virágoznak a romboló szekták. A katolikusok közel 50%-a az amerikai kontinenseken él, míg Európában már csak 26 %, Afrikában 13%, Ázsiában 10%, Óceániában 1%; tehát a hit és a kultúra mostanra „elvényt bölcsője” is missziós területté válik.

Az egyház elsődleges küldetése továbbra is a szellemi-lelki irányítás, az üdvözülés útjának kikövezése, s Krisztus hatékony követése (lenne). Nem vállalhatja magára olyan terhek cipelését, ami a gazdaság és a politika dolga, mert akkor összeroppan, s identitása (azonosság-tudata) is szétforgácsolódik. Viszont a híveken keresztül meg kell próbálnia együttműködni a világi szférákkal, s a hatalmaskodókat, önző harácsolókat a helyes ösvényre terelni, vagy legalább figyelmeztetni őket felelősségükre, s tarthatatlan viselkedésük apokaliptikus következményeire. A látható egyház nemcsak a klérusból áll, hanem a hívek közössége is. Adjunk nekik értelmes megbízatásokat, mielőtt végleg passzív közönybe süllyednek. A világ (az állam) s az egyház kölcsönösen feltételezik egymást, egyik sem lehet meg a másik nélkül. Vagy együtt boldogulnak, vagy együtt hullnak a Semmibe!

5.) Kiegészítő megjegyzések az elmúlt 6 év tükrében

Sajnos a Római Katolikus Egyház változatlanul mélyrepülésben van, templomai a nagyobb ünnepek (és a vasárnapok) kivételével konganak az ürességtől, s a mindennapokra alig hat valamelyest a klérus tanítása; melynek példamutatásáról egyáltalán nem beszélhetünk, visszásságairól és botrányairól viszont annál inkább. A legfőbb bajnak a közélettől való teljes visszahúzódást (s a „polkorrektségre”, „semlegességre” való törekvést) látom. A főpapság gyáva megalkuvásaival semmilyen eligazítást sem nyújt a híveknek általános lelki és anyagi nyomorúságukban, nem szól a kirívó társadalmi igazságtalanságok, a világi gaztettek ellen, s önnön szennyését is elvtelenül takargatja. A szentmisék pedig többnyire közönséges „szolgáltatássá” degradálódtak, a liturgiában érthetetlenül túlteng az Ótestamentum az Újszövetség kárára, s módfelett eluralkodtak a II. Vatikáni Zsinat hagyományokat romboló eszméi is. Az alsó papság zöme hiába érzi a veszélyeket és tévutakat, pl. a rohamos elzsidósodást, állását vagy karrierjét féltve egyáltalán nem mer a jó irányba lépni, s kibúvónak használja „engedelmességi fogadalmát”. Persze arra tán senki sem gondol, hogy felszentelésekor elsősorban Jézusnak tett örök hűségesküt, nem elbitangolt, bűnös előjáróinak. (Érdemes összevetni a keresztények – beleértve a protestáns felekezeteket is – kétségbeejtő tanácsalanságát és beteges nihilizmusát az iszlám erőttől duzzadó, vonzó antiglobalista harcosságával. Utóbbi vallás sokkal dinamikusabban tör előre vetélytársánál; nyilván azért is, mert határozottan befolyásolja, átítatja az élet összes szegmensét, s így biztos kapaszkodót kínál minden útkeresőnek. A verseny alighanem eldőlt, s már Európában is nő a

muszlim befolyás, míg fordítva erre semmi sem utal; mindenütt a pozícióvesztés jellemző, ami részben a fehérek gyors előregedésével, fogyatkozásával, erkölcsi züllésével is magyarázható.)

Ez a belső rothadás fokozottan tetten érhető a magyar katolikusoknál, ahol még a más országokban meglévő egészséges nacionalizmus (lásd lengyelek, tótok, csehek, horvátok, spanyolok) s a többi pozitív vonás is teljesen hiányzik. Ennek perdöntő oka rendkívül egyszerű: nálunk ugyanaz a hazátlan, idegenszívű társaság vezeti az egyháza(ka)t is, mint a gazdaságot, a politikát, vagy a kultúrát. Ez a cionista „elit” szándékosan elmosza a morális határokat, nem áll ki semmilyen valódi érték mellett, nem törődik rabszolgásított nemzetünk szomorú vergődésével, s némi baksisért (júdáspénzért?) készséggel lepaktál a megszálló hatalom mohó lakájaival; ugyanakkor körmönfontan (körlevélben) elhatárolódik a magyar ébredéstől, ill. a sok évezredes magyar őstörténettől és ősvallástól, őrizvén egy olyan hitélet „tisztaságát”, ami tulajdonképpen régen elkorcsosult, vagy már nem is létezik.

Úgy vélem, XVI. Benedek jócskán alatta marad a II. János Pál által magasra helyezett mércének. Tömören fogalmazva: rendre megismétli vagy túlhaladja elődje hibáit, ellenben nem rendelkezik az ő karizmatikus erényeivel és tömegvonzásával. Hiányzik belőle Wojtyła derűje, barátságos mosolygása, közvetlensége; sőt, megjelenése inkább komornak, zárkózottnak, titokzatosnak tűnik. (Rebesgetik, hogy zsidó vér is csordogál az ereiben, de erről még nem láttam hiteles dokumentumokat; ezért óvatos vagyok, hiszen ily módon bárkit könnyű besározni, míg fehérre mosni annál nehezebb.) Szorítkozzunk csupán a megtörtént eseményekre, az elhangzott nyilatkozatokra, s ragadjunk ki közülük néhány lényegesebbet. Pár hónappal pápai szolgálatának megkezdése után – amolyan fogadatlan prókátorként – elég otrombán és fölöslegesen megsértette a muszlim hívek millióit, vallásuk bírálatával, amiből elhúzódó, csúnya perpatvar kerekedett. (Kicsit több diplomáciai érzékkel ezt simán elkerülhette volna.) Később ő is ellátogatott a római zsinagógába (immár kötelező pápai program?), majd tiszteletét tette a jeruzsálemi Siratófalnál és a Jad Vasem Intézetben. Ám a világ önjelölt urainak még ez sem elég, mert időnként most is a szemére hányják, hogy fiatalon besorozott katonaként részt vett a Hitlerjugendben, valamint egyik könyvében elismerően méltatta XII. Piuszt, s boldoggá avatását is szorgalmazta; noha őt kifejezetten utálják Mózes ivadékai, mert szerintük nem tett meg minden elvárhatót a háborúban elhurcolt zsidók megmentéséért (ami egyébként ocsmány hazugság). Aztán feloldotta a derék Richard Williamsont az „eretnekség” okán rá kimért büntetés alól, ám pechjére a püspök hamarosan kinyilvánította, hogy kellő bizonyítékok híján nem hisz a holokauszt-dogma éppen aktuális számmisztikájában, pláne a gázkamrák valahai létezésében. Erre nyomban felhördült a cionista söpredék, s hetedhét országra szóló vihart kavart (követelve Williamson kiközösítését és rangjától való megfosztását), minek következtében szegény Benedek pápa – riadt nyúlként – nem győzött meaculpázni és kellőképpen elhatárolódni rémes beosztottjától, ahelyett, hogy ritka bátorságáért (már csak dacból is!) nyomban kitüntette volna.

A végére hagytam a csattanót. A közelmúltban megjelent Ratzinger „A Názáreti Jézus” című monográfiájának második kötete, melyben igen sajátos megállapításokra jutott. Részletesen kifejtette, hogy a zsidók kollektíve nem bűnösök a Megváltó keresztre feszítésében (noha mi németek, magyarok, keresztények az idők végezetéig mindnyájan felelősek vagyunk a zsidók holokausztjáért – legalábbis szerintük), hanem csupán a „templomi arisztokrácia” (hát ezek meg miféle szervezetek, netán a farizeusok, vagy a pénzváltók?); holott a Bibliában is le van írva, hogy „vére rajtunk és fiainkon”, s ezt 2000 éven át így is hirdette a katolikus egyház,

amit először a II. Vatikáni Zsinat „módosított”. (Áldja meg őket a „választott nép” Jehovája!) Persze „hízelgésként” a pápa simán lezsidozza Jézust és apostolait, sőt leszögezi, hogy az egész őskeresztény közösség is lényegében zsidókból állt. (Egy okkal több, hogy tömegesen kitérjünk a hitünkben, ilyen fantasztikus „új ismeretek” hallatán!) Egyébként Jézus Urunk arra is felszólította követőit, hogy térítsenek meg minden népet, ám a pápa szerint a zsidók ez alól is kivételt képeznek (mint a gyevi bíró!), mert őket majd „egészében” (nofene, csoportos üdvözülés, izraelitáknak külön kedvezményel?) váltja meg Isten, a „megfelelő időben” (vajon ez mikor jön el, az utolsó ítélet előtt vagy után?). Nem folytatom. Szánalmas az egész. Legjobb, ha a kályhától indulva újraírjuk a teljes dogmatikát, a hittankönyveket s a hamis(ított) teológiát. Kérjük meg a kaftánosokat, hogy 30 ezüstpénzért, talmudista rabbijaikkal készíttessék el ezeket nekünk (balga judeo-keresztényeknek), természetesen a saját szájzük szerint, hogy ne találhassanak bennük semmi kivetnivalót. Vagy még helyesebb, ha valamennyien azonnal áttérünk a már amúgyis kötelező holovallásra. Akkor legalább „idősebb testvéreinkkel” együtt mi is „egészében” (még szép, hogy nem földarabolva!) üdvözülhetünk, szigorúan a „megfelelő időben”. A zsidók persze most örömtáncot lejtnek ekkora megalázkodást, törleszkedést tapasztalva. „Fontos történelmi pillanatnak”, „hatalmas lépésnek” (akár a Holdra szállás – anno), „az antiszemitizmus teológiai elutasításának” minősítik Benedek pápa minősíthetetlen fércművét. (Tán még megérjük, hogy őt is szentté avatják valamelyik zsinagógában?)

Mivel fejtől bűzlik a hal, innen már nincs tovább. A kereszténységnek s ezen belül a katolicizmusnak ezennel befellegzett. Agóniája eltarthat még valameddig, de megmenteni már csak a mindenható Isten tudja (ha egyáltalán akarja). Ó, Jézusom, irgalmazz nekünk és hibbant papjainknak!